

Ο καθηγητής Βασ. Δαλαμάγκας σε τηλεδιάσκεψη της ιαπωνικής τηλεόρασης «Ενθαρρυντικές οι προοπτικές για την ελληνική κρίση χρέους»

Το ζήτημα της ελληνικής κρίσης χρέους και των επιπτώσεών της στις διεθνείς αγορές συζητήθηκε σε πρόσφατη τηλεδιάσκεψη που διοργάνωσε η ιαπωνική κρατική τηλεόραση και στην οποία συμμετείχε ο Βασ. Δαλαμάγκας, καθηγητής του τμήματος Οικονομικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Αθηνών. [ΤΗΣ ΑΙΤΕΛΙΚΗΣ ΚΟΤΣΟΒΟΥ]

ΣΤΗ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ του, ο καθηγητής Δαλαμάγκας επισήμανε ότι στη διάρκεια του πρώτου εξαμήνου του 2010 οι μεγαλύτερες ανησυχίες για πολλούς οικονομολόγους εστιάζονται στο κρατικό χρέος της Ελλάδας και των χωρών του ευρωπαϊκού Νότου. Οι πιέσεις που ασκήθηκαν στα χρηματιστήρια των χωρών αυτών επηρέασαν και τις ΗΠΑ, καθώς η ανεργία και τα στοιχεία για την αγορά στέγης δημιούργησαν κλίμα σκεπτικισμού από την πλευρά των επενδυτών για το κατά πόσον η οικονομική ανάκαμψη θα έχει διάρκεια.

«Εν ολίγοις, ο συνδυασμός των προβλημάτων χρέους στις χώρες του ευρωπαϊκού Νότου, το ενδεχόμενο οικονομικής επιβράδυνσης στην Κίνα, αλλά και η προοπτική υποχώρησης

στο εμπορικό ισοζύγιο, κατά συνέπεια θα πρέπει να εφαρμοσθούν κανονισμοί για την αύξηση της παραγωγικότητας και ανταγωνιστικότητας», επεξηγεί ο καθηγητής Δαλαμάγκας.

Για τις «Κασσάνδρες»

Αναφερόμενος στις «κασσάνδρες» που προβλέπουν έντονους «κλυδωνισμούς» στις διεθνείς αγορές εξαιτίας της πιθανότητας να κηρύξει πτώχευση η Ελλάδα ή να προχωρήσει σε αναδιάρθρωση χρέους, ο Έλληνας οικονομολόγος παραδέχεται ότι η κυβέρνηση της χώρας χρειάζεται να εξοικονομήσει περίπου τριάντα δισ. ευρώ μέχρι το 2013 και ότι αυτό το ποσό αποτελεί αφορμή για απεργιακές κινητοποιήσεις και κοινωνική αναταραχή. Από την άλλη πλευρά όμως, όπως υποστηρίζει ο ίδιος, η δημοτικότητα του πρωθυπουργού δεν έχει μειωθεί σε ανησυχιακό βαθμό και, σε γενικές γραμμές, η αντίδραση της κοινής γνώμης στα μέτρα λιτότητας είναι σχετικά ήπια. Παραδέχεται, όμως, ότι εκείνο που δεν μπορεί να αποφευχθεί είναι το γεγονός ότι τα περισσότερα μέτρα για εξοικονόμηση δημοσιονομικών δαπανών θα οδηγήσουν σε απώλειες θέσεων εργασίας.

Στον αντίποδα, η βελτίωση της αποδοτικότητας θα επιτευχθεί μέσω διαφάνειας, μείωσης της διαφθοράς και φοροδιαφυγής, υψηλότερης παραγωγικότητας και θεσμικών βελτιώσεων της απόδοσης δημοσίου και ιδιωτικού τομέα. Όλα αυτά όμως, συμπληρώνει ο καθηγητής Δαλαμάγκας, δεν αποτελούν καινούριες ιδέες. «Μια αυστηρότερη προσέγγιση στα προγράμματα κοινωνικής πρόνοιας, υγείας, εκπαίδευσης, μισθών κ.λπ. θα οδηγήσει μεν σε μείωση των

Σύμφωνα με τον καθηγητή Βασίλειο Δαλαμάγκα, τα περισσότερα μέτρα για εξοικονόμηση δημοσιονομικών δαπανών θα οδηγήσουν σε απώλειες θέσεων εργασίας στη χώρα μας.

δαπανών, αλλά και σε ένα κράτος που θα χρειάζεται λιγότερους υπαλλήλους. Επιπλέον, δεν είναι σαφές εάν θα προκύψουν νέες ευκαιρίες απασχόλησης, καθώς πολλές ιδιωτικές επιχειρήσεις εξαρτώνται εξ ολοκλήρου από έργα του δημοσίου τομέα. Κατά συνέπεια, εγκυμονεί ο κίνδυνος μήπως οι επερχόμενες περικοπές πλήξουν και τον ιδιωτικό τομέα», παραδέχεται ο Έλληνας οικονομολόγος, εκτιμώντας ότι για την άνθηση και δημιουργία νέων θέσεων εργασίας στον ελληνικό μεταποιητικό κλάδο θα πρέπει να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητά του και οι επιχειρήσεις να στραφούν πέραν των παραδοσιακών αγορών.

Η παγκόσμια διάσταση

Αναλύοντας την παγκόσμια διάσταση της ελληνικής κρίσης χρέους, ο καθηγητής Δαλαμάγκας θεωρεί ότι πρόκειται για ένα αρκετά πολύπλοκο ζήτημα. Το δημόσιο χρέος της Ελλάδας ανέρχεται φέτος στα 330 δισ. ευρώ, δηλαδή στο 130% του ΑΕΠ, ενώ προβλέπεται να ανέλθει στο 150% του ΑΕΠ μέχρι το 2013, καθώς σε περιόδους ύφεσης αυξάνεται το χρέος και συρρικνώνεται το ΑΕΠ. Ένας ακόμη λόγος ανησυχίας είναι ότι περίπου το 80% του ελληνικού χρέους βρίσκεται στα χέρια ξένων επενδυτών και ότι ένα μεγάλο μέρος του (πάνω από το 50%) θα πρέπει να αποπληρωθεί εντός της επόμενης πενταετίας. Βάσει των συγκεκριμένων δεδομένων, οι αγορές κατέληξαν σε λανθασμένα συμπεράσματα, ενώ διαδόθηκαν φήμες ότι η Ελλάδα είναι

ή δεν θα είναι σε θέση να εκπληρώσει τις δανειακές της υποχρεώσεις, δημιουργώντας πανικό μεταξύ των διεθνών επενδυτών. Με βάση την επιχειρηματολογία του καθηγητή Δαλαμάγκα, το ΑΕΠ της Ελλάδας αντιστοιχεί σε λιγότερο από μισή ποσοστιαία μονάδα του παγκοσμίου ΑΕΠ και το ελληνικό δημόσιο χρέος αναλογεί σε λιγότερο της μίας ποσοστιαίας μονάδας του συνολικού δημοσίου χρέους ανά τον κόσμο. Παράλληλα, η έκθεση όλων των ευρωπαϊκών τραπεζών σε ελληνικά κρατικά ομόλογα αντιστοιχεί σε λιγότερο του 3% του συνολικού ενεργητικού τους. Αυτά τα στοιχεία δεν συνάδουν με ισχυρισμούς ότι οι «κλυδωνισμοί» στις διεθνείς πιστωτικές αγορές μπορούν να αποδοθούν στον άμεσο αντικτύπο του ελληνικού δημοσίου χρέους.

Ο ίδιος εμφανίζεται αισιόδοξος ότι «όσο περνάει ο καιρός και ενισχύεται η εμπιστοσύνη των επενδυτών απέναντι στη δυνατότητα της ελληνικής κυβέρνησης να αποκαταστήσει τις ανισορροπίες σε δημοσιονομικό και οικονομικό επίπεδο, τότε αναμένεται και θετική έκβαση στις δημοπρασίες ελληνικού κρατικού χρέους», αναφέρει χαρακτηριστικά στη συνέντευξή του.

Ιδιαίτερη αναδιάρθρωση

«Αυτό που φαίνεται ότι δεν έχει ληφθεί υπόψη από τους παράγοντες των αγορών είναι ότι ήδη πραγματοποιείται αναδιάρθρωση του ελληνικού δημοσίου χρέους, όχι όμως με τον τρόπο που ήλπιζαν. Τα δάνεια από Ευρωζώνη και ΔΝΤ αποτελούν μια ήπια, έμμεση μορφή αναδιάρθρωσης. Και οι χώρες-μέλη της Ε.Ε. δεν θα ήθελαν να δουν τις προσπάθειες διάσωσης να πάνε χαμένες. Είναι πιθανό να ενεργοποιηθεί το 2013 ένας δεύτερος μηχανισμός στήριξης, υπό την προϋπόθεση ότι η Ελλάδα θα τηρήσει τις δεσμεύσεις που απορρέουν από το πρόγραμμα σταθεροποίησης», εκτιμά ο καθηγητής Δαλαμάγκας.

«Για την άνθηση και δημιουργία νέων θέσεων εργασίας στον ελληνικό μεταποιητικό κλάδο, θα πρέπει να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητά του και οι επιχειρήσεις να στραφούν πέραν των παραδοσιακών αγορών».

των ρυθμών ανάπτυξης στις ΗΠΑ αποτέλεσαν τη «συνταγή» για τη στασιμότητα των χρηματιστηρίων», επεξηγεί ο καθηγητής Δαλαμάγκας.

Ερωτηθείς εάν υπάρχουν και αντίθετες, πιο αισιόδοξες απόψεις που θα μπορούσαν να αντιπαραταχθούν στα απαισιόδοξα «σενάρια», ο Έλληνας οικονομολόγος ανέφερε χαρακτηριστικά ότι αρκετοί αναλυτές εμφανίζονται συγκρατημένα αισιόδοξοι για τις προοπτικές της παγκόσμιας οικονομίας. Εστιάζοντας στην ελληνική κρίση χρέους, ο ίδιος εκτιμά ότι, σε μακροπρόθεσμη βάση, οι προοπτικές είναι ιδιαίτερα ενθαρρυντικές: «Δεν είναι μόνο το γεγονός ότι η υποτίμηση του ευρώ ευνοεί τον εξαγωγικό τομέα της Ευρωζώνης. Αυτό που έχει μεγαλύτερη σημασία είναι ότι οι χώρες-μέλη συνειδητοποιούν ότι μια νομισματική ένωση είναι δύσκολο να επιβιώσει χωρίς κεντρικά σχεδιασμένους και εφηρμοσμένους δημοσιονομικούς κανόνες, χωρίς προσεκτική επιτήρηση των δημοσιονομικών και νομισματικών εξελίξεων και χωρίς ένα αποτελεσματικό σύστημα κυρώσεων για τις χώρες-παράβατες. Παράλληλα, συνειδητοποιούν ότι ένα ισχυρό ευρώ εξαρτάται, μεταξύ άλλων, από τις επιδόσεις

Τα παιχνίδια των κερδοσκόπων

Αναφερόμενος, στα «κερδοσκοπικά παιχνίδια» των αγορών, ο ο.κ. Δαλαμάγκας θεωρεί ότι, από τη στιγμή που τα «στοιχήματα» για χρεοκοπία της Ελλάδας είναι κερδοφόρα για τους κερδοσκόπους, δεν θα υπάρξει τέλος στις προσπάθειες των παραγόντων της αγοράς να «ρίχνουν λάδι στη φωτιά». «Το πιθανότερο είναι ότι σε πέντε χρόνια από τώρα, κανείς δεν θα θυμάται τις προβλέψεις τους. Το μειονέκτημα για τα «θύματά» τους είναι ότι δεν έχουν «όπλα» για να αμυνθούν. Προς το παρόν τουλάχιστον», επεξηγεί ο καθηγητής Δαλαμάγκας.